

Warszawa, dnia 6 kwietnia 2004 r.

KANCELARIA SENATU
BIURO LEGISLACYJNE

Opinia do ustawy

o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz ustawy – Prawo ochrony środowiska

Celem zmiany ustawy – Prawo energetyczne jest dostosowanie prawa polskiego do wymagań dyrektywy nr 2001/77/WE z dnia 27 września 2001 r. w sprawie wspierania produkcji na rynku wewnętrznym energii elektrycznej wytwarzanej ze źródeł odnawialnych oraz, częściowo, do dyrektywy nr 2003/54/WE z dnia 26 czerwca 2003 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej.

Ustawa przede wszystkim modyfikuje, nakładany na przedsiębiorstwa energetyczne, obowiązek zakupu energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii. Zgodnie z nową regulacją od 1 stycznia 2005 r. obowiązek ten będzie dotyczył nie tylko przedsiębiorstw zajmujących się obrotem energią ale i tych które energię wytwarzają i sprzedają odbiorcom, którzy dokonują jej zakupu na własne potrzeby. Przedsiębiorstwa te będą musiały zakupić lub wytworzyć energię elektryczną we własnych odnawialnych źródłach. Zmianie uległy także podmioty zobowiązane do zakupu energii wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła: do tej pory podmiotem zobowiązanym był operator systemu, od 1 stycznia 2005 r. będą to wszystkie przedsiębiorstwa zajmujące się wytwarzaniem i sprzedażą energii lub obrotem i sprzedażą energii odbiorcom dokonującym jej zakupu na własne potrzeby. Potwierdzeniem realizacji zakupu bądź wytworzenia energii przez podmioty zobowiązane będzie umorzone świadectwo pochodzenia energii.

Realizacji celu promocji energii wytwarzanej w źródłach odnawialnych ma służyć także zapewnienie pierwszeństwa w przesyle tej energii przez operatora systemu elektroenergetycznego.

Z dniem 1 maja br. wejdą w życie przepisy regulujące sposób wydawania świadectw pochodzenia, potwierdzających wytworzenie energii elektrycznej w odnawianym źródle energii. Świadectwa będą wydawane przez Prezesa URE, na wniosek przedsiębiorstwa wytwarzającego składany za pośrednictwem operatora systemu elektroenergetycznego.

Ponadto ustawa nakłada na ministra gospodarki obowiązek sporządzania co 5 lat raportu określającego cele w zakresie udziału energii elektrycznej wytwarzanej w odnawialnych źródłach energii w krajowym zużyciu energii w kolejnych dziesięciu latach. Raport ten, wraz z dwuletnimi raportami analizującymi osiągnięte cele, podlegać będzie publikacji w Monitorze Polskim.

Ustawa wprowadza także obowiązek koncesyjny dla przedsiębiorców wytwarzających energię elektryczną w odnawialnych źródłach energii o mocy poniżej 5MW.

Ustawa nie wzbudza zastrzeżeń o charakterze legislacyjnym z wyjątkiem:

- 1) w art. 9a ust. 4 i art. 9c ust. 11 nałóżono na przedsiębiorstwa energetyczne obowiązek odbioru energii wytwarzanej odpowiednio w źródłach odnawialnych lub w skojarzeniu z ciepłem. Po pierwsze wątpliwości budzi użycie terminu "odbioru" opisującego relacje pomiędzy przedsiębiorstwem energetycznym a wytwarzającym energię, dotychczas te relacje opisywane były raczej jako obowiązek "zakupu" bądź "przesyłu" energii. Po drugie obowiązek odbioru energii wytworzonej w źródłach odnawialnych dotyczy ilości energii objętej zgłoszonymi umowami sprzedaży, a więc przedsiębiorstwo przesyłowe lub dystrybucyjne będzie uprzedzone i przygotowane na przyjęcie określonej ilości energii, w zakresie energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z ciepłem, operator systemu elektroenergetycznego jest zobowiązany do bezwarunkowego odbioru każdej ilości energii i operator ten nie będzie mógł odmówić przyjęcia tej energii nawet z powodów ograniczeń technicznych sieci;
- 2) operator systemu elektroenergetycznego ustawie występuje pod postaciami operatora systemu przesyłowego bądź dystrybucyjnego i tak należy doprecyzować tego operatora w przepisach art. 9c ust. 10-12 oraz w art. 9e ust. 3 i ust. 5;
- 3) wątpliwości budzi także cel umorzenia świadectwa pochodzenia energii; świadectwo pochodzenia opisuje dość precyzyjnie kiedy, przez kogo i w jakiej ilości energia została wytworzona w odnawialnym źródle więc wydaje się, że dodatkowa czynność administracyjna w postaci umorzenia jest po prostu zbędna (wystarczy, że wytwarzający lub kupujący energię posiada to świadectwo), tym bardziej że w okresie od 1 maja 2004 r. do 1 stycznia 2005 r. nie będzie funkcjonował jeszcze przepis mówiący o tym, że tylko umorzone świadectwo stanowi dowód realizacji obowiązku zakupu lub wytworzenia energii co czyni cel umorzenia, w tym okresie, zupełnie niejasny.

